

"YASHIL" IQTISODIYOTNING SHAKLLANISHIDA SUG'URTANING O'RNI VA ROLI

Erkaboev Yorbek Boirbekovich

katta o'qituvchi., TDIU

e-mail: yorbekerkaboyev@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola "yashil" iqtisodiyotni shakllantirishda sug'urtaning o'rni va rolini aniqlashga institutsional va funksional yondashuvni amalga oshiradi. Moliya tizimining ajralmas elementi sifatida uni integratsiya qilish usullari ko'rib chiqiladi. "Yashil" iqtisodiyotni modellashtirishning turli jihatlari bilan shug'ullanadigan olimlarning sug'urtaning funksional foydaliligi haqidagi fikrlari umumlashtirildi. Ushbu atamani ishlatish xususiyatlari tahlil qilinadi "yashil sug'urta" va uning ma'nolari. Tegishli konsepsiya hali ilmiy tushuncha sifatida ishlatilishi mumkin bo'lgan darajada aniq yemas degan xulosaga kelishdi. Muhokamaga qo'yilgan yana bir muhim xulosa shundaki, "yashil" iqtisodiyotni qurish strategiyasini amalga oshirish doirasida sug'urta imkoniyatlarini risklarni boshqarish vositasi sifatida faqat ekologik sug'urta bilan bog'lash noto'g'ri, uni qo'llash doirasini kengaytirish imkoniyatini ko'rib chiqish kerak. xavf tashuvchilarni va potensial tahdidlarning tur tarkibini to'liq qamrab olish.

Kalit so'zlar: yashil sug'urta, ekologik sug'urta, yashil iqtisodiyot, yashil moliya, sug'urta, sug'urtani rivojlantirish, ekologik xatarlar, ekologik xavflarni boshqarish, loyihalarni moliyalashtirish

Kirish

"Yashil" iqtisodiyot iqtisodiy rivojlanishning yangi paradigmasi sifatida joylashtirilgan "nafaqat tendensiya, balki ko'p jihatdan yenergiya va texnologik xavfsizlik

masalasi" [9; 20]. Uning xususiyatlarini, shakllanish va rivojlanish jarayonini o'rganishga turli xil yondashuvlar bilan, faqat tegishli modelni yaratishda sug'urta institutining o'rni va rolini aniqlashga qaratilgan keng qamrovli tadqiqotlar mavjud yemas (yoki ularning natijalari ommaga ye'lon qilinmagan). Olimlarning "yashil" iqtisodiyotni iqtisodiy modellashtirishga bag'ishlangan asarlarida sug'urta ko'p hollarda faqat yeslatib o'tilgan. Qoida tariqasida, bu ekologik xavflarni tekislash muammolarini hal qilish sharoitida sodir bo'ladi ekologik sug'urta [4]: uni "texnologik yangiliklarni ishlab chiqish, amalga oshirish va tarqatishga hissa qo'shadigan modernizatsiya qilishning mumkin bo'lgan yutuq yo'nalishlaridan biri" deb hisoblash taklif yetiladi [8, b.40]. Ekologik sug'urta aslida atrof-muhit ifloslanishi [9] xavfini kamaytirish uchun yordam beradi foydalanish qaysi atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida tartibga solish usuli, deb ataladi. Shu bilan birga, sug'urta birinchi navbatda institutsional tashkilot bo'lib, uning resurslaridan aniq vazifalarni hal qilish uchun, shu jumladan loyihalarni moliyalashtirish sohasida foydalanish mumkinligi butunlay unutiladi. Ba'zi hollarda sug'urta faoliyati atrof-muhitga zarar yetkazish xavfi ortishi bilan bog'liq bo'lgan xo'jalik yurituvchi sub'ektlarga tartibga soluvchi ta'sir vositasiga aylanadi. Buning uchun majburiy sug'urta mexanizmlari, risklar va javobgarlik chegaralarini farqlash, franchayzing tashkil yetish va boshqa vositalardan foydalaniladi. Sug'urtalovchilarning profilaktika tadbirlarida ishtirok yetishi va xavf tashuvchilar tomonidan profilaktika choralarini amalga oshirishni rag'batlantirish, shu jumladan ma'lum cheklovlarni joriy yetish, tegishli majburiyatlarni belgilash, xatarlarni birgalikda moliyalashtirish tamoyillarini qo'llash va franchayzalarni tashkil yetish orqali sug'urtani "bozor" ga kiritish mumkin bo'ladi ekologik faoliyatni rag'batlantirish uchun asboblari " [19].

Metodologiya

Ishning maqsadi sug'urtaning "yashil" iqtisodiyotni shakllantirishdagi o'rni va rolini belgilash orqali uning nazariy asoslarini ishlab chiqishdan iborat. Muallif quyidagi

vazifalarni qo'ydi: "yashil" iqtisodiyot tushunchasi asosida sug'urta pozitsiyasiga zamonaviy yondashuvlarni aniqlash va ularning mazmunini ochib berish; "yashil sug'urta" atamasidan foydalanish kontekstlarini o'rganish va tegishli baho berish. Tadqiqotning asosiy usuli - "yashil" iqtisodiyotni shakllantirishning turli jihatlariga bag'ishlangan ilmiy materiallarning diskurs tahlili, uni tanqidiy baholash. Tadqiqot ishonchlilik, ob'ektivlik va determinizm tamoyillarini hisobga olgan holda o'tkazildi.

Natijalar va ularning muhokamasi

"Yashil" iqtisodiyotni shakllantirishda sug'urtaning o'rni va rolini o'rganishda ikkita yondashuv mavjud: umumiy sug'urta tizimining qaysi qismi degan savolga javob beradigan institutsional va ushbu element buning uchun nima qilishi mumkinligini aniqlashga imkon beradigan funksional yondashuv. Afsuski, shuni ta'kidlash kerakki, hech qanday holatda biz ilmiy nutqda tegishli qat'iyatning to'liqligi va bir xilligini topa olmaymiz va bu yangi ilmiy tadqiqotlarni keltirib chiqaradi.

Shunday qilib, "yashil" iqtisodiyotni qurish sharoitida sug'urta institutsional ravishda uning "modullaridan" biri sifatida qaraladi [12, b. 13], "yashil "moliyaviy tizim" ning" elementi " sifatida [6, b. 335] va infratuzilma elementi sifatida [26, b. 6].

Nikonorov, sug'urta "yashil Iqtisodiyot" tizimining mustaqil moduli (to'rt bog'liq kishilarning biri) [12, b. 13]. U quyidagilar bilan tavsiflanadi: tarkibiy va institutsional izolyatsiya; chakana moliya, investitsiyalarni moliyalashtirish, aktivlarni boshqarish bilan o'zaro bog'liqlik; ekologik sug'urta orqali tizimga joriy yetish.

Shu bilan birga, sug'urtani yashil Iqtisodiyot tizimiga qanday kiritish mumkinligini aniqlashda yana bir yondashuv mavjud: ya'ni moliya tizimining ajralmas elementi sifatida. Bunday holda, asosiy ye'tibor tizimning ekologik komponentli moliyaviy mahsulotlarni ishlab chiqarish qobiliyatiga qaratiladi. Shu bilan birga, sug'urtaning institutsional element sifatida funksiyalari va imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda, uning "yashil" iqtisodiyotni qurishda ishtirok yetish chegaralari sug'urta tashkilotlarining iqlim o'zgarishi bilan bog'liq

loyihalarga sarmoya kiritish va boshqa ekologik muammolarni hal qilishda ishtirok yetishi orqali kengaytirilishi mumkin. [17, 12-bet] va boshqa sohalarda. atrof-muhitni muhofaza qilish choralari moliyalashtirish profilaktika choralari shakli sifatida. zarur chora-tadbirlar sugʻurta risklarni kamaytirish uchun qoʻllaniladigan. Bu oʻqishda, bir "yashil" moliya tushunchasi taxminiy koʻradi, asosiy dasturilamal boʻlgan "global iqlim oʻzgarishi va resurslarni yanada samarali foydalanish oqibatlarini yumshatish, atrof-muhitni yaxshilash va qaratilgan iqtisodiy faoliyat uchun moʻljallangan moliyaviy xizmatlar" [26]. Keng maʼnoda, bu faqat moliyaviy xizmatlar koʻrsatish, lekin [10, b. 146]" moliyaviy xizmatlar sohasida amalga oshirilayotgan faoliyat turi " yemas.

Shunday qilib, hozirgi vaqtda ilmiy nutqda sugʻurta institutining "yashil" iqtisodiyotni qurishdagi ishtiroki, agar moliyaviy integratsiya orqali qaralsa, quyidagilar orqali ifodalanadi:

- moliyaviy mahsulotlar;
- moliyaviy xizmatlar;
- loyihalarni moliyalashtirish.

Sugʻurta xizmatlarini yanada taqdim yetish uchun asos boʻlgan mahsulotlarni shakllantirish sugʻurtaning asosiy vazifasi - xatarlarni amalga oshirishning salbiy oqibatlarini minimallashtirish bilan bogʻliq. "Yashil" iqtisodiyotni qurish konsepsiyasiga birlamchi (lekin yagona yemas) qiziqish uygʻotadigan ekologik xavflarni amalga oshirishning moliyaviy oqibatlarini baholash juda murakkab boʻlishiga qaramay [3, 21-bet], bu sugʻurta qiymatini a sifatida kamaytirmaydi. ularni tekislashning bozor mexanizmi. Olimlar uni "nazariy jihatdan yaxshi rivojlangan va yeksperimental ravishda tasdiqlangan" risklarni boshqarish vositasi sifatida tan olishadi [8, b. 40] va risklarni boshqarishning oʻzi metafora bilan "yashil iqtisodiyotda investitsiya jarayonlarini jadallashtirishning kaliti" deb nomlanadi [3, b. 21].

Jahon iqtisodiy forumining Global xatarlar to'g'risidagi hisobotida ta'kidlanishicha, "iqlim o'zgarishi kutilganidan ko'ra tezroq va tezroq urilmoqda", aslida yekotizimlarning yo'q qilinishiga olib keladigan iqlim inqirozi mavjud [28]. Natijada, to'g'ridan-to'g'ri va bilvosita ko'zda tutilgan ulkan zararni baholash juda qiyin, ammo misli ko'rilmagan profilaktika choralari, minimallashtirish usullari nisbatlarini optimallashtirishni va qamrov manbalarini izlashni talab qiladi. Bevosita moddiy zarar va aholining hayoti va sog'lig'iga zarar yetkazish xavfini anglash nuqtai nazaridan (kechiktirilgan ta'sirlardan tashqari), yeng ko'p uchraydigan yekstremal ob-havo hodisalari, yirik tabiiy ofatlar (zilzilalar, tsunami, vulqon otilishi va geomagnit bo'ronlar), inson qurbonlariga, yo'qotishlarga olib keladi (zarar) mulk va infratuzilma, yeng katta tashvish [28]. Bu atrof-muhitga antropogen zarar yetkazish xavfi, shu jumladan neftning to'kilishi va radioaktiv ifloslanish kabi ekologik jinoyatlar sodir yetilishi bilan to'ldiriladi [24]. Ijtimoiy tashvish ekologik muammolar yoki atrof-muhitning buzilishi deb ataladigan Sayyora aholisining sog'lig'iga ta'sirining sinergiyasidan kelib chiqadi [2]. Tadqiqotchilarning fikriga ko'ra, tegishli xatarlarni amalga oshirishning potensial oqibatlari shunchalik ulkan bo'lishi mumkinki, ular aslida moliya tizimining yo'q qilinishiga olib kelishi mumkin [3, 21-bet]. Ushbu tahdidni tushunish va qabul qilish favqulodda vaziyatlarga moliyaviy tayyorgarlikni ta'minlash, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan zararni oldindan baholash uchun yetarli sug'urta fondlarini yaratish vazifasini bajaradi. 2015 yilda dunyoning 175 mamlakati, shu jumladan Rossiya o'rtasida tuzilgan Parij bitimi tegishli yo'qotishlar va zararlarning oldini olish va minimallashtirish choralari, shu jumladan "xavflarni sug'urtalash, iqlim xavfi havzalarini yaratish va boshqa sug'urta yechimlari" muhimligini tan oladi."

"Yashil" iqtisodiyot nazariyasining rivojlanishi maxsus konseptual asosning shakllanishini nazarda tutadi [14],

Bunga "yashil sug'urta" atamasini ishonchli mustahkamlash kiradi [15], tasvirlangan material kontekstida innovatsiyalarni oson qabul qilish an'analarga muvofiq foydalanish

juda foydali bo'лади (garchi muallifning shaxsiy ishonchiga ko'ra, tilni bunday soddalashtirish, bu aniq olib keladi ma'nolarni buzish uchun juda istalmagan). Bizning fikrimizcha, muqarrar bo'lsa ham, ushbu atamani kiritish va uni ilmiy nutqlarda qo'llash erta.:

- biz "yashil" iqtisodiyotni qurishda sug'urtaning rolini tushunishning boshida turibmiz. "Sug'urta instituti - "yashil" iqtisodiyot", sug'urta tashkilotlari - "yashil" iqtisodiyotni tashkil yetuvchi xo'jalik yurituvchi sub'ektlar darajasida yuzaga keladigan barcha mumkin bo'lgan aloqalar, munosabatlar turlari va shakllari hali o'rganilmagan, tizimlashtirilmagan va har tomonlama tavsiflanmagan."iqtisodiyot "sug'urta instituti – "yashil" loyihalarning investitsiya bozori va boshqalar. Shu munosabat bilan, "yashil sug'urta" tushunchasining mazmunli chegaralarini aniqlash haqida gapirishga hali yerta (albatta, bu ushbu konsepsiyadan keng ma'noda foydalanishni nazarda tutadigan holatlarga tegishli. tegishli sug'urta xizmatlari);

– agar biz "yashil sug'urta" tushunchasini faqat sug'urta yoki sug'urta mahsulotlari turlariga qisqartirsak va ilmiy qiziqishi "yashil" iqtisodiyotni shakllantirish bilan bog'liq bo'lgan (ya'ni foydalanish uchun) ushbu aylanmani ko'pchilik tadqiqotchilar shunday qabul qilsalar. u tor ma'noda), keyin bizga kerak shuni bilish kerakki, bu holda olimlar yaqin kelajakda bir fikrga kelishlari dargumon uning mazmuni, ayniqsa bozor assortimentining sug'urta xizmatlarini oluvchilarning yehtiyojlariga tez moslashishi va yangi takliflarning paydo bo'lishi fonida. Keling, mavjud yondashuvlarni tahlil qilish orqali buni tasdiqlaylik.

Nutq tahlil jarayonida duch "yashil sug'urta" yeng mavhum vakillik bu faoliyat turi [10, b. 146], deb bir qisqa dalolat beradi. Bunday joylashish tubdan ma'nosiz, ammo bu ham zararsizdir, chunki bu istisno. Ko'pincha tadqiqotchilar "yashil sug'urta" ni faqat ekologik sug'urta bilan bog'lashadi: "yashil sug'urta ekologik sug'urta sifatida tanilgan va bozor iqtisodiyotida ekologik xavflarni boshqarish vositasi bo'lib xizmat qiladi" [1; 8; 9; 13; 21; 26, b. 10]. Biroq, sug'urtani himoya qilishning ushbu sohasini saqlashga sarflangan

ma'nolar haqida savol tug'iladi. bu "tabiiy muhit uchun salbiy oqibatlar olib keladigan va iqtisodiy va boshqa faoliyatning, tabiiy va texnogen favqulodda vaziyatlarning salbiy ta'siridan kelib chiqadigan hodisaning ehtimoli" tushunchasini belgilaydi (1-modda). Shu munosabat bilan ekologik sug'urtaning ta'riflari " atrof-muhitning tasodifiy ifloslanishi xavfini sug'urta qilish instituti "[8] yoki" ifloslanish bilan bog'liq baxsiz hodisa natijasida uchinchi shaxs tomonidan yetkazilgan zararni qoplash uchun javobgarlikni " sug'urta qilish [23] atrof-muhitni biroz toraytirgan deb hisoblash mumkin. uning mazmuni g'oyasi, chunki mualliflar manbaga cheklov qo'yishgan. xatarlarni boshqarish (masalan, tabiiy favqulodda vaziyatlar ko'zda tutilmagan). A o'xshash xulosa "yashil sug'urta" [11] kontekstida ishlatiladigan "antropogen yuk sug'urta" aylanmasi bilan bog'liq chizilgan mumkin.

Shu bilan birga, tabiiy muhitga zarar yetkazish xavfidan tashqari ekologik sug'urtani oladigan yana bir yondashuv mavjud - bu holda antropogen ob'ektlarni tarkibiga kiritish uchun kengaytirilgan "atrof-muhit" tushunchasi qo'llaniladi [7; 18, b.157; 22]. Shu munosabat bilan, atrof-muhitning ifloslanishi uchun javobgarlikni sug'urtalash aslida "yashil sug'urta" degan nuqtai nazarga ye'tibor bermaslik mumkin yemas [23].

Jin Noh Xiga ko'ra," yashil sug'urta " sug'urta mahsulotlari bilan vakili sug'urta himoya ikki joylari, o'z ichiga oladi.:

- sug'urta ob'ektining ekologik xususiyatlariga muvofiq sug'urta mukofotlarini tabaqalashtirishni ta'minlash;
- "toza" texnologiyalar va chiqindilarni kamaytirish choralari uchun maxsus ishlab chiqilgan (masalan, yenergiya tejaydigan texnologiyalar yordamida qurilgan "yashil" uylarni sug'urtalash). U uglerod yemissiyasini sug'urtalash bilan to'ldiriladi, natijada xom ashyoni yo'qotish xavfini kamaytirishga qaratilgan, masalan, quvur liniyasi trubkasi yoki tank tanasining yorilishi va quvur liniyasining bosimini pasaytirish va hokazo. [27, b. 12].

B. B. Rubsov, I. A. Guseva va boshqalar ushbu ro'yxatni avtomobil sug'urtasi va "favqulodda vaziyatlar" dan sug'urta qilish bilan kengaytiradilar, ammo na sug'urta

ob'ektlari, na xavflar tarkibi ko'rsatilmagan [17, b. 15]. Ekologik yo'naltirilgan mahsulotlar tarkibiga asoslanib, bu klassik qattiq shlyapa va ekologik sug'urta yemas, balki sug'urtalovchilarning javobgarligi doirasini yangi xavf turlarini kiritish orqali kengaytiradigan sug'urta himoyasining tubdan yangi yo'nalishlari bo'lishi kerak deb taxmin qilish mumkin.

Bizning fikrimizcha, "yashil" iqtisodiyotni shakllantirishda sug'urta imkoniyatlarini risklarni amalga oshirishning salbiy oqibatlarini minimallashtirish nuqtai nazaridan hisobga olgan holda, xavf tashuvchilarning predmet tarkibini ham, potensial tahdidlarning o'ziga xos tarkibini ham kengroq tushunishga o'tish kerak. Agar hamma narsa sug'urta xizmatlarini oluvchilarning yagona toifasiga – xavf manbalari yuqori bo'lgan korxonalarga va sug'urtaning yagona turi - atrof-muhitga qisqartirilsa, bu sug'urtani himoya qilishning potensial imkoniyatlarini sun'iy ravishda cheklash va tizim yehtiyojlarini yuzaki tushunish zonasidan chiqmaslikni anglatadi. "Yashil" texnologiyalarni tatbiq yetadigan har bir sanoat korxonasi nafaqat ekologik, balki o'ziga xos xavf va noaniqlik sharoitida ishlaydigan va sug'urta himoyasi ob'ektiga aylanishi mumkin bo'lgan texnologik va iqtisodiy quyi tizimlarni ham o'z ichiga oladi [5]. "Yashil" iqtisodiyot infratuzilmasiga, ayniqsa faoliyati yechimlarni ishlab chiqish va amalga oshirish bilan bog'liq bo'lgan sub'ektlarga ye'tibor qaratish lozim.

Ekologik innovatsiyalar sohasida, chunki mutaxassislarning fikriga ko'ra, "yashil" infratuzilma loyihalarini amalga oshirish xavfi tabiiy xavflardan kam ye'tiborga loyiqdir - ular zararli yemas va shu bilan birga tadbirkorlik sub'ektlarining an'anaviy xatarlari bilan "Yuklangan" (bozor, tijorat, texnik va boshqalar.), ko'p hollarda, sug'urta mavzu [3, b. 21; 25, b. 26]. Va, albatta, biz sog'liqni saqlash, "ekologik degradatsiyasi ijtimoiy-iqtisodiy zarar ahamiyati" [2] atrof-muhit ifloslanishi o'sib borayotgan salbiy ta'siri muammosiga ye'tibor qilish kerak. Mutaxassislarning fikricha," havo va suv ifloslanishi bilan bog'liq Rossiya aholi salomatligi uchun iqtisodiy xarajatlar o'rtacha yalpi ichki mahsulotga

nisbatan kamida 4-6% yerishish " [2]. Ushbu fakt shaxsiy xavflarni sug'urtalashni rivojlantirishni aktuallashtiradi, bu sog'liqning yomonligi va atrof-muhit omillari ta'siri o'rtasidagi sabab-oqibat munosabatlarini aniqlashning murakkabligiga va tegishli oqibatlarining kechikishiga qaramay, zarar yetkazish xavfining moliyaviy oqibatlarini qoplashning yeng muhim usullaridan biri bo'lib qolmoqda. sug'urta hayoti va salomatligi.

"Yashil" iqtisodiyotni shakllantirishda sug'urtaning roli haqidagi tasavvurni sarhisob qilar yekanmiz, shuni ta'kidlash mumkinki, tadqiqotchilar sug'urtaga ye'tibor beradigan ishlarning kamligiga qaramay (ko'pincha "yashil" moliyalashtirish yoki ekologik faoliyat kontekstida), butunlay boshqacha, ko'p o'lchovli idrok mavjud "mexanizm", "vosita", "usul", "vosita" kabi ta'riflar orqali ifodalangan uning funksionalligi. Xususan, rossiyalik olimlar sug'urtani quyidagicha qabul qilishadi:

- bozorga asoslangan xatarlarni boshqarish mexanizmi;
- "yashil" sanoatni rag'batlantirish uchun moliyaviy vosita;
- "yashil" moliyalashtirish vositasi, atrof-muhitni muhofaza qilish loyihalarini moliyalashtirish vositasi, atrof-muhitni muhofaza qilish loyihalariga moliyaviy resurslarni sarmoyalashni rag'batlantirish chorasi;
- atrof-muhitni muhofaza qilish va iqtisodiy faoliyat sohasidagi "yashil" iqtisodiyotni moliyaviy tartibga solish vositasi;
- atrof-muhitni muhofaza qilishning iqtisodiy va huquqiy vositalari;
- atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida tartibga solishning iqtisodiy usuli;
- ekologik farovonlik maqsadida "siyosat tadbirlarini amalga oshirishning iqtisodiy mexanizmi" [1; 4; 8; 9; 13; 16; 21].

Bunday xilma-xil yondashuvlar sug'urtaning ahamiyati, uning ko'p qirraliligi va ko'p qirrali tabiatini tan olishning bilvosita dalilidir.

Xulosalar

1. Sugʻurta "yashil" iqtisodiyotning mustaqil infratuzilma elementi va "yashil" moliya tarkibiy qismi sifatida koʻrib chiqilishi mumkin; moliyaviy xizmatlar koʻrsatish, manfaatdor tomonlarni maxsus sugʻurta mahsulotlari bilan taʼminlash, loyihalarni moliyalashtirishda ishtirok yetish va atrof-muhitni muhofaza qilish maqsadlariga mos keladigan profilaktika choralarini amalga oshirish mexanizmlari orqali.
2. Hozirgi vaqtda sugʻurtaning funksional imkoniyatlari toʻgʻrisida koʻp oʻlchovli tushuncha mavjud va shuning uchun uning "yashil" iqtisodiyotni shakllantirishdagi roli manfaatdor shaxslarni sugʻurta himoyasini taʼminlashdan tashqariga chiqdi va yendi asosan ragʻbatlantiruvchi va tartibga soluvchi funksiyalarni bajarish bilan bogʻliq (asosan "yashil" ga nisbatan"sanoat va oh-atrof-muhit yaralari).
3. "Yashil" iqtisodiyot konsepsiyasining rivojlanishi nuqtai nazaridan ilmiy va professional hamjamiyatda ildiz otgan "yashil sugʻurta" tushunchasi hali shunchalik aniq yemaski, uni ilmiy sifatida ishlatish mumkin: atamaning tor talqini va keng talqini. oʻrnatilgan, ammo hech qanday holatda uning mazmunli chegaralarini aniqlash boʻyicha aniq taʼrif va umumiy nuqtai nazar mavjud yemas va ular yaqin kelajakda oʻrnatilishi yehtimoldan yiroq emas.
4. Mahalliy olimlar sugʻurta imkoniyatlarini "yashil" iqtisodiyotni qurish strategiyasini amalga oshirish doirasida risklarni boshqarish vositasi sifatida faqat ekologik sugʻurta bilan bogʻlashadi, bu bizning fikrimizcha, juda cheklangan boʻlib tuyuladi va uning koʻlamini kengaytirishni talab qiladi. xavfni har tomonlama qamrab olish orqali uni qoʻllash tashuvchilar va potensial tahdidlarning oʻziga xos toʻplami.

Xulosa

Ekologik yoʻnaltirilgan rivojlanishga oʻtish turli sohalar, tarmoqlar va institutlarni "yashil" iqtisodiyot yehtiyojlariga moslashtirishni talab qiladi [14]. Sugʻurta bundan mustasno boʻlmaydi: bu xizmat oluvchilar soʻrovining oʻziga xos xususiyatlariga moslashtirilgan sugʻurta mahsulotlarini ishlab chiqishni talab qiladi; xavflarni baholash usullarini, zararni aniqlash mezonlarini va ularni amalga oshirish jarayonida yetkazilgan

zarar miqdorini takomillashtirish; "yashil sug'urta" sohasida ijobiy xalqaro tajribani qo'llash [26, b.10]. Shu munosabat bilan amaliyotga yo'naltirilgan aniq vazifalarni hal qilishga qaratilgan tegishli tadqiqotlarni o'tkazish vazifasi dolzarblashtirilmoqda. "Yashil sug'urta" nazariyasi, shuningdek, sug'urta institutini "yashil" iqtisodiyot paradigmasiga "kiritish" uchun turli xil variantlarning xususiyatlarini o'rganishni talab qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Andreeva, O. V., Melexova M. A., Turichenko, L.B., Chernobay, O. S. Finansovye instituti i instrumenti «zelenoy» ekonomiki // Fundamentalnie issledovaniya. – 2020. – № 8. – S. 7–11. <https://doi.org/10.17513/fr.42818>
2. Bogacheva, O. V., Smorodinov, O. V. Problemi «zelenogo» finansirovaniya v stranax G20 // Mirovaya ekonomika i me- jdunarodnie otnosheniya. – 2017. – T. 61, № 10. – S.16–24.
3. Broslavskiy, L. I. Utechka nefti i ekologicheskaya bezopasnost: problemi sovershenstvovaniya rossiyskogo zakonodatelstva // Ekologicheskoe pravo. – 2020. – № 6. – S. 20–25.
4. Yepifanseva, Ye. I. Ekologo-ekonomicheskie mexanizmi dostijeniya ustoychivogo razvitiya promishlennogo predpriyatiya // Baikal Research Journal. – 2015. – T. 6, № 5. – C. 5.
5. Yermakova, Ye. B. Razvitie pravovix osnov «zelenogo» finansirovaniya v Rossii, YeS i Kitae: sravnitelno-pravovoy analiz // Vestnik Rossiyskogo universiteta drujbi narodov. Seriya: Yuridicheskie nauki. – 2020. – T.24, №2. – S. 335–352. <https://doi.org/10.22363/2313-2337-2020-24-2-335-352>
6. Klovov, K. M. Teoreticheskie aspekti straxovaniya grajdanskoy otvetstvennosti predpriyatiy - istochnikov povishennoy opasnosti // Baikal Research Journal. – 2013. – № 2. – S. 1–5.

7. Krutova, L. S. Energoeffektivnost i ratsionalnoe prirodopolzovanie kak prioritetnie napravleniya ustoychivo- go razvitiya ekonomiki Rossii // Gorniy informatsionno-analiticheskiy byulleten (nauchno-texnicheskij jurnal). – 2016. – № 9. – S. 37–45.
8. Kudryavseva, O. V., Popova, A. A. Snijenie ekologicheskix uщerbov v energeticheskom komplekse posredstvom opre- deleniya masshtabov zagryazneniya ot razlivov nefti na nefteprovodax // Gosudarstvennoe upravlenie. Elektronniy vestnik. – 2017. – № 64. – С. 45–55.
9. Molchanova, O. A., Klyuchnikov, O. I. Vliyanie pandemii COVID-19 na razvitie «zelenix» finansov i «zelenoy» eko- nomiki // Uchenie zapiski Mejdunarodnogo bankovskogo instituta. – 2020. – № 4 (34). – S. 141–160.
10. Mudresov, A. F., Avramenko, A. A., Tulupov, A. S. Ekologo-ekonomicheskaya politika na sovremennom etape // Regio- nalnie problemi preobrazovaniya ekonomiki. – 2019. – №12 (110). – S. 281–284. <https://doi.org/10.26726/1812-7096-2019-12-280-284>
11. Nikonorov, S. M. K «zelenoy» ekonomike cherez «zelenie» finansi, bioekonomiku i ustoychivoe razvitie // Russkaya politologiya. – 2017. – № 3 (4). – S. 12–15.
12. Nikonorov, S. M., Baraboshkina, A. V. seli ustoychivogo razvitiya i sistema zelenix finansov v Kitae i v Rossii // Menedjment i biznes-administrirovanie. – 2018. – № 2. – S. 136–145.
13. Novikova, Ye. V. Konseptualnie osnovi pravovogo regulirovaniya «zelenoy» ekonomiki v Rossii // Ekologicheskoe pravo. – 2020. – № 5. – S. 3–10.
14. Novikova, Ye. V. Ekologo-pravovoe regulirovanie na etape razvitiya zelenoy ekonomiki v Rossii // Ekologicheskoe pravo. – 2020. – № 4. – S. 9–16.
15. Nozdreva, R. B. «Zelenie bondi» kak sovremenniy instrument ekologicheskogo finansirovaniya v biznese Yaponii // Finansoviy biznes. – 2018. – № 3 (194). – S. 45–49.

16. Ruseskaya, G. D. Ущерб от загрязнения окружающей среды. Здоровье населения, риски и экологическое страхование // Известия Иркутской государственной экономической академии (Байкальский государственный университет экономики и права). – 2013. – № 4 (90). – С.153–158.
17. Sedash, T. N. Экономические инструменты стимулирования природоохранной деятельности: анализ зарубежного опыта // Финансы и кредит. – 2015. – № 7. – С. 54–62.
18. Semenova, N. N., Yeremina, O. I., Skvorsova, M. A. «Зеленое» финансирование в России: современное состояние и перспективы развития // Финансы: теория и практика. – 2020. – Т. 24, № 2. – С. 39–49. <https://doi.org/10.26794/2587-56712020-24-2-39-49>.
19. Slepsova, Ye. V., Glubokaya, Ya. Ya. Анализ опыта применения финансовых инструментов стимулирования «зеленой» технологий // Экономика и бизнес: теория и практика. – 2021. – №4-2 (74). – С. 157–161.
20. Xarnaxoeva, L. A. Сравнительный анализ страхования экологической ответственности на примере страховых продуктов России и США // Известия Иркутской государственной экономической академии (Байкальский государственный университет экономики и права). – 2009. – № 2. – С. 20–23.
21. Shishov, V. D. Развитие зеленого финансирования как современная тенденция мировой экономики (на примере Китая) // Вестник современных исследований. – 2019. – № 3.20 (30). – С. 107–110.
22. Yumajapova, A. I. Проблемные аспекты института юридической ответственности в области охраны окружающей среды и природопользования в Российской Федерации // Global and Regional Research. – 2019. Т. 1, № 2. – С. 334–339.
23. Corfee-Morlot, J. et al. Towards a green investment policy framework: The case of low-carbon, climate-resilient infrastructure // OECD Environment Working Papers. – 2012. – No. 48 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://clck.ru/YPwnc> (дата обращения: 20.07.2021).

24. Establishing China's Green Financial System. Final Report of the Green Finance Task Force. –2015. – April. – 56 p [Elektron- niy resurs]. – Rejim dostupa: <https://clck.ru/YPwmF> (data obraşeniya: 12.07.2021).
25. Noh, H. J. Financial strategy to accelerate green growth // ADBI Working Paper. – 2018. – No. 866 [Elektronniy resurs]. – Rejim dostupa: <https://www.adb.org/publications/financial-strategy-accelerate-green-growth> (data obraşeniya: 20.07.2021).
26. The Global Risks Report 2020 // World Economic Forum [Elektronniy resurs]. – Rejim dostupa: <https://www.weforum.org/reports/the-global-risks-report-2020> (data obrasheniya: 31.07.2021).